

Hamborské novinky

občasník obce Brezovička, rok vydania 2021

Editoriál

Predpokladáme, že ste aj vy, milí čitatelia, zaregistrovali názor, že pandémia prináša so sebou okrem všadeprítomného obmedzovania aj pozitíva typu – máme viac času na prehodnocovanie životných priorít; venujeme sa viac svojim najbližším v rámci spoločného životného priestoru, v ktorom zostávame oveľa častejšie ako kedykoľvek predtým; chodíme viac do prírody; čítame aj tie najhrubšie knihy z police; spoznávame prírodné krásy svojho okresu, o ktorých sme doteraz väčšinou ani netušili ... Skrátka, súčasná doba, i keď je poznačená strachom či neistotou z toho, čo príde, ponúka človeku mnoho príležitostí, ako žiť plnohodnotne a zmysluplne, napriek všetkým možným obmedzujúcim príkazom. Aj v najnovšom vydaní občasníka prinášame zaujímavé námety ako využiť voľný čas. Napríklad sa budeme venovať turistickým trasám v blízkom okolí našej obce a prepojíme ich s málo známymi historickými poznatkami. Budeme sa tiež zamýšľať, a to hneď dvakrát za sebou, aj na tému Veľkej noci. A aby toho nebolo málo, v rozhovore nám výtvarníčka prezradí, ako ju dokáže inšpirovať vo vlastnej tvorbe rodná obec a jej okolie. A to ešte stále nie je všetko. Mysleli sme pri tvorbe časopisu aj na mladých, ktorí sa môžu dozvedieť viac o jednej košickej škole. Veríme, že každý, mladší či starší, si nájde na stránkach občasníka to svoje „pravé orechové“. Nuž, zaželajme si pokojné, pozhnané a milostiplné prežitie nadchádzajúcej Veľkej noci.

/ kp /

Z obce ... testovanie na Covid-19 ... V obci sa dosiaľ konalo už niekoľko kôl testovania na ochorenie Covid-19. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí ho pripravujú a dozerajú na jeho bezproblémový priebeh.

Zoznamov ... ochrana lesov pred požiarimi ... V lesnom hospodárstve v okrese Sabinov bol zaznamenaný jeden lesný požiar v katastrálnom území obce Kamenica. Priame škody boli vyčíslené na 2 125 €. Hasiči Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Prešove, z hasičských staníc Sabinov a Lipany zasahovali pri 58 požiaroch v ostatnom prírodnom prostredí, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím v minulom roku o 12 požiarov menej. V 45 prípadoch príčinou vzniku požiarov bolo vypaľovanie trávy a suchých porastov, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 8 požiarov menej. Priame škody boli vyčíslené na 1 120,- €. Buďme zodpovední a chráňme lesy pred vznikom požiaru. / viac na www.brezovicka.sk /

Určenie zdravotného obvodu od 1. marca 2021 ... Prešovský samosprávny kraj určil s účinnosťou od 1.3.2021 pre bývalých pacientov MUDr. Jozefa Bulíka, pre poskytovanie všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých, príslušnosť k zdravotnému obvodu: **miesto prevádzky Ružová 130/27, 083 01 Sabinov**. Slobodná voľba lekára zostáva zachovaná.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov ... Elektronické sčítanie prebieha do konca marca na stránke www.scitanie.sk alebo pomocou mobilnej aplikácie **SODB 2021**, ktorú je možné si nainštalovať do mobilného telefónu. Každý sa sčítava sám na spomínanej stránke alebo v aplikácii. Deti do 18 rokov sčítajú ich rodičia alebo zákonní zástupcovia. Asistované sčítanie pre obyvateľov, ktorí nemajú prístup k elektronickému sčítaniu, začne v apríli po Veľkej noci.

Africký mor ošípaných ... Opatrenia pre chovateľov ošípaných na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru nájdete na stránke www.brezovicka.sk

Akcia „Stláčajme odpad“ ... Stláčaním odpadu ušetríme miesto v kontajneri a znížime tým napríklad aj interval zvozu odpadu. Viac na stránke obce www.brezovicka.sk

Zo spoločenskej kroniky ... privítali sme nových občanov

Zuzana, dcéra rodičov Lukáša a Pavlíny; Rebeka, dcéra rodičov Mateja a Veroniky; Daniel, syn rodičov Martina a Alžbety; Jozef, syn rodičov Petra a Márie

Nech rodičom týchto detí Pán pomáha pri ich výchove, aby ich múdro, s láskou a radosťou viedli po ceste života.

Do manželstva vstúpili ...

Nikola (Brezovička) a Stanislav (Krivany); Zuzana (Brezovička) a Dávid (Vysoké Tatry); Barbora (Brezovička) a Samuel (Ďačov); Erika (Margecany) a Dominik (Brezovička); Alena (Čirč) a Matej (Brezovička); Michaela (Brezovička) a Delfin D.(GB); Ľuboslava (Šarišské Dravce) a Anton (Brezovička); Gabriela (Brezovička) a Matúš (Šarišské Dravce); Tatiana (Snina) a Anton (Brezovička); Jozefína (Brezovička) a Jozef (Dubovica); Tatiana (Prešov) a Anton (Brezovička)

Nech novomanželia kráčajú spoločným životom v láske, úcte a porozumení.

Prah večnosti prekročili ...

Peter Vaľuš; Mária Čabalová; Dušan Horváth; Anton Duch; Mária Koval'ová; Katarína Vaľušová; Anton Telepák najst.; Pavol Švec; Jozef Kall; Mária Kul'baková

Pane, buď milosrdný našim zosnulým a prijmi ich do večnej slávy.

Oslovilo nás ... „Dnes je viac ako inokedy potrebné, aby sa vedúci politici vyznačovali čestnosťou, bezúhonnosťou a zodpovednosťou voči spoločnému dobru.“ / pápež František počas návštevy Filipín v roku 2015 /

Rozhovor ... so starostom obce Petrom Tomčufčíkom

Rok 2020 bol pre celý svet veľmi náročný kvôli pandémie, ktorá ešte stále trvá. Predsa sa však život úplne nezastavil ani v našej obci. Priblížte nám, čo sa v uplynulom roku podarilo v obci zrealizovať?

Neviem, čím začať, ale niekoľko menších projektov sa nám napriek pandémie podarilo zrealizovať. V materskej škole sme realizovali projekt „Kamarát, poď sa so mnou hrať“ - ihrisko pre deti a niekoľko nových prvkov (pohyblivý mostík, tabule na písanie); financie na projekt sme dostali vďaka úspešnému úsiliu pani riaditeľky, za čo jej patrí patričná vďaka. Tento projekt finančne podporila Nadácia VÚB. Samozrejme, vďaka patrí aj rodičom, ktorí pomáhali pri realizácii. Hlavnou investičnou aktivitou minulého roku sa stal chodník na *Utro*, ktorý bol realizovaný výhradne z vlastných prostriedkov obce. Na konci roka sme ešte realizovali projekt zateplenia materskej školy, kde časť prostriedkov (3000€) pochádzala z dotácie Úradu vlády SR a zvyšok finančných prostriedkov opäť z obecného rozpočtu. Pandémia, samozrejme, zasiahla život aj v našej obci, keďže v minulom roku sme chceli organizovať oslavy 700. výročia 1. písomnej zmienky, ale keďže boli všetky hromadné podujatia zrušené, neudialo sa tak. Zrušené boli aj ďalšie tradičné podujatia v obci. Som však rád, že sa aspoň podaril príchod Mikuláša, ktorý deti potešil prejazdom cez obec na koči, aby boli dodržané všetky bezpečnostné a hygienické opatrenia.

S akými plánmi vstúpila naša obec do tohto roku 2021? / vzhľadom na to, ako sa bude vyvíjať pandémia, pozn. red. /

Tak na túto otázku je veľmi ťažké odpovedať, keďže ešte dnes nevieme, čo bude o týždeň, ani o mesiac; aké ďalšie sprísňovanie opatrení nás čaká, alebo kedy príde tak dlho očakávané uvoľnenie. V tomto roku je na pláne rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, kde pracujem na úprave projektu pre stavebné povolenie. Rozpracovaných je viacero projektov, avšak je otázne, ktoré sa budú realizovať. Je potrebná úprava dvora obecného úradu, keďže budova už dostala novú tvár, tak aby to spolu pekne vyzeralo. Ja osobne by som bol rád, ak by sa podarilo zrealizovať kancelárie v podkroví obecného úradu a nové sociálne zariadenie, ale to je asi otázka až budúcich rokov, vzhľadom na finančnú náročnosť. Bol by som rád, ak by sa podarilo zorganizovať oslavy výročia obce, aj keď s ročným

meškáním, ale či to bude možné, je, ako sa hovorí, vo hviezdach. Futbal sa momentálne tiež nehrá a nevieme, kedy bude liga obnovená a či vôbec. Ak by futbal v našej obci mal napredovať, bude zrejme potrebná úprava alebo prístavba šatní, ale to už asi veľmi predbieham. Vďaka nášmu členstvu v ZOHT (Združenie obcí Hornej Torusy) máme spracovaný projekt cyklotrasy cez našu obec a vypracované geometrické plány. Projekt je, samozrejme, finančne veľmi náročný, takže ho nebude možné realizovať bez finančnej podpory fondov. Mám v hlave ešte viacero nápadov, ktoré by som chcel realizovať. Niektoré sú viac reálne, iné menej - spomeniem napríklad náučný chodník s úpravou(obnovou) hradu Zámčisko.

V čom bol pre vás ako starostu obce minulý rok veľkou skúškou a výzvou zároveň; prípadne čomu vás naučil, čo vám tak nanovo pripomenul?

Minulý rok ma naučil veľa - asi najviac vážiť si to, čo máme, tešiť sa z maličkostí, žiť pre svoju rodinu, chrániť ju. Pripomenul mi pominuteľnosť vecí, ktoré sú pre nás také samozrejmé. Napríklad moje deti neboli so starými rodičmi už od Vianoc, čo bolo predtým viac-menej samozrejmé, keďže tu boli každý víkend.

Ako sa obec popasovala s pandémiou a rôznymi obmedzeniami, ktoré ešte stále trvajú?

V prvej vlne sa mi vďaka ochote šikovných žien z našej obce podarilo zabezpečiť rúška, za čo, samozrejme, všetkým ďakujem. V tomto roku obec zakúpila respirátory FFP2 (2 ks pre každého občana nad 65 rokov, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou obyvateľov). Ďalšie 2 ks pre každého občana nad 65 rokov sú súčasťou tohto občasnika. Samozrejme, sme zabezpečovali plošné testovanie v októbri a trvá ešte aj v týchto dňoch.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa pracovných a osobných úspechov.

Zamyslenie ... aj počas pandémie sa dá duchovne rásť a kráčať po ceste viery, lásky a služby voči bližným

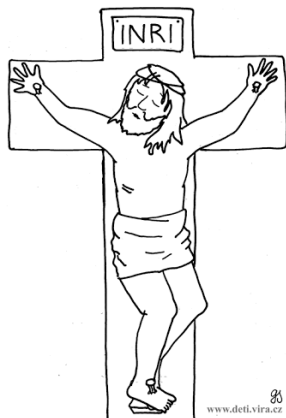
Je toľko ľuďi okolo nás, ktorí potrebujú a túžia počuť milé slovo. Túžia hovoriť o svojej osamelosti a trápeniach, no nenájde sa nikto, kto by ich vypočul. Tak by sa im uľavilo. Ako málo niekedy stačí osamelému človeku, aby mal krajší deň - opýtať sa ho, či nepotrebuje nakúpiť, pomôcť s drevom, alebo sa s ním len trochu porozprávať, pomodliť...

„Milosrdenstvo chcem a nie obeť.“ Tieto Ježišove slová vo mne vyvolali vzburu svedomia. Vrela som si, čo tým myslíš Ježišu? Ako, keď som taká neschopná milovať? Nevedela som, čo mám robiť, ako mám vyplniť Božiu vôľu. Svoju neschopnosť a nechápavosť som obetovala v modlitbe. Boh sa stará... Pán ma nenechal dlho čakať. Postaral sa veľmi konkrétne o to, ako a komu mám ukazovať nekonečnú Božiu lásku. Trochu som sa bála, či to budem zvládať. Bolo potrebné vyjsť zo zaužívaného stereotypu a komfortu, no hlavne bolo potrebné obetovať svoj čas. Nerozmýšľala som však nad tým, len som dôverovala. S Jeho požehnaním išlo všetko ľahko. Vrela som si - ale veď skoro nič nerobím, to naozaj chceš, Pane, odo mňa len tak málo? Myslela som si, že to bude pre mňa ťažšie. Presne taký je náš Boh, nechce od nás veľké činy, On vie, že sme nestáli vo viere. Sme ako páperie, ktoré vietor ľahko odfúkne a ono ľahko skončí v blate hriechu. Túži po tom, aby sme mu, my biedni, boli verní. Aby sme mu dôverovali, veď On sa o všetko postará.

„Kto seje štedro, štedro bude aj žať.“ Koľko milostí mi daroval dobrotivý Pán za to, že som odpovedala na jeho volanie. Mám v srdci takú radosť, že môžem bližnému pomáhať a vidieť v ňom Ježiša, že môžem byť nástrojom v Božích rukách, ja taká nehodná. Len sa modlím, aby som Pána nikdy nezhadila, aby som nešla proti Jeho svätej vôli.

Drahý Ježišu, otvor mi oči, aby som Ťa videla vo všetkých núdzných, a potom mi vlej do srdca lásku, aby som Ťa v nich mohla milovať. / matka /

Zamyslenie po druhý raz ... nad Ježišovým utrpením a zmŕtvychvstaním cez úryvky z knihy *Posledné Máriino volanie*

Posledné roky sa pre všetkých katolíkov stali skutočnou Golgotou, na ktorej sa väčšina ľudí dištancuje od Ukrižovaného a len niekoľkí sa k nemu dokážu odvážne priblížiť. No bez ukrižovaného Krista sa nikto nedostane k slávnemu zmŕtvychvstaniu a nedostane sa do večného šťastia. Aby sme s ním mohli byť raz v nebi, musíme prísť čo najbližšie k jeho matke. Ježiš nás musí z výšky križa uvidieť tak blízko pri Márii, aby sa jeho volanie: „Žena, hľa, tvoj syn“ týkalo aj nás.

Dnes sa už pomaly z nášho povedomia tratí téma križa a hriechu, utrpenia a smrti, skôr sa ohlasuje zdravie, ekológia, neautentická medziľudská jednota. Nasilu sa hromadne vynucuje povrchná radosť. No čo je najhoršie, dnes sme obrátili o prístup k sviatostiam. Je to plán zlého, lebo sviatosti zaručujú reálny kontakt s Bohom skrze Krista. Je zaujímavé, že táto kríza súvisí s úpadkom mariánskej zbožnosti. Čím menej bude modlitieb k Panne Márii, tým horšie to bude s morálkou či vnútornou prácou na svätosti. Tam, kde nebude Najčistejšia Panna, tam sa rozleje strašná špina a hriech. Ak stratíme vieru, zároveň stratíme povedomie o tom, že vo svojom živote sme zodpovední za vlastné slová a skutky, ako aj za druhých ľudí. Ak verím v Boha, ktorý ma raz bude súdiť za každé slovo a každý skutok, nemôžem nad všetkým mávnuť rukou a povedať, že sa ma to netýka. Hoci sme spasení z milosti, deje sa to skrze vieru, ktorá nám mení život. Viera je darom, ktorý získavame na kolenách. Treba sa za ňu modliť a prosiť.

Matka Božia nám cez slová dona Gobbiho odkazuje: „Prišla doba, keď ukrižovaného Ježiša musíte milovať a oslavovať. Majte ho stále so sebou a ukazujte ho všetkým ako jediného Spasiteľa a Vykupiteľa. I pre toto vaše perverzné pokolenie niet inej možnosti spásy, než v Ježišovi Kristovi ukrižovanom.“

/ matka /

Rozhovor ... s výtvarníčkou, rodáčkou z Brezovičky

Vyštudovala odbor propagačné výtvarníctvo na Škole úžitkového výtvarníctva v Košiciach. „Bola to drina, keď to porovnáam so súčasnosťou. Hlavne kvôli tomu, že sme nemali dostatočné pomôcky, a aj technológia bola odlišná, a všetko sme vytvárali ručne. Mám na mysli také logá, vizitky, plagáty alebo 3D práce. Všetko nám trvalo veľmi dlho,“ uznáva na úvod výtvarníčka a učiteľka Katarína Kallová, ktorá zároveň pripomína, že napriek náročnosti štúdia rada naň spomína. „Občas sme chodievali do galérií na výstavy našich profesorov, alebo aj iných umelcov. Školské výlety boli super - spomínam si na Prahu, vtedy sme tam boli na týždeň a spoznávali sme kultúrne pamiatky. Košice ako také boli vtedy na začiatku budovania, čo sa týka podujatí, za posledné roky sa tam dialo oveľa viac. Vzťahy sme my, výtvarníci mali celkom dobré a doteraz sme v kontakte,“ dopĺňa Katarína. V nasledujúcom rozhovore nám prezradila oveľa viac.

Mali ste blízko k maľovaniu už od detstva? Moja prvá raná spomienka je asi takáto: v škôlke som nakreslila mačičku, ako sedí. Maľovanie mi pripadalo už vtedy ako niečo prirodzené, ako súčasť môjho vyjadrovania. Potom som sama písala a ilustrovala vlastné rozprávky. Nevieť však, kde sa podel ten zošit. Na podrobnosti si nepamätám, ale ten dobrý pocit zostal vo mne natrvalo.

Ako sa ďalej odvíjal váš umelecký život po skončení Šuv-ky v Košiciach? V Košiciach som ešte jeden polrok pobudla. Na stredoškolskom internáte sme sa všetci „šuvkári“ poznali, no a tak som sa na jeseň dostala aj na brigádu, kde sme reštaurovali košický Dóm sv. Alžbety. Bolo to obdobie, kedy som viacej spoznala Košice - chodievali sme aj do Domu umenia na koncerty, alebo na spevákov Ivu Bitovú a Václavka, ktorí vtedy ešte neboli veľmi známi. Pekné a hodnotné spomienky mám aj na Art Fórum kníhkupectvo, ktoré vtedy fungovalo aj ako čítareň. Viac som toho ale zažila na vysokej škole v Banskej Bystrici, kde sme viacej chodievali do kinoklubu, na koncerty, festivaly a hlavne na Bábkarskú Bystricu, bola to výborná kultúrna udalosť. Naši profesori si náš študijný ročník veľmi vážili, boli sme veľmi talentovaní. Doteraz sme sa

pravidelne každé leto stretávali. Dost' sme si aj pomohli navzájom, čo sa týka kariéry.

Pred rokmi ste odišli do zahraničia, presnejšie do Veľkej Británie. Čo vás viedlo k tomuto rozhodnutiu? Po vysokej škole som odišla učiť na Strednú umeleckú školu v Trenčíne, kde som zostala dva roky. No stále ma to lákalo odísť do zahraničia a naučiť sa jazyk. Zoznámila som sa vtedy aj s niekoľkými kamarátmi, ktorí chodievali sezónne do Veľkej Británie. No a vtedy som si povedala, že to skúsim. Mala som ísť pôvodne na dva roky, ale predĺžilo sa to na štrnásť.

Vo Veľkej Británii ste si našli terajšieho manžela a po rodičovskej dovolenke ste začali pôsobiť v učiteľskom povolani. Niekoľko rokov som pracovala iba ako dozor alebo asistentka. Raz mi ponúkli prácu technika výtvarnej výchovy. Tam som sa naučila, ako to chodí na druhom stupni a pracovala som s keramikou. Bol tam výborný kolektív. Neskôr som pracovala v inej škole, bližšie k svojmu bydlisku. Bola som tam veľmi spokojná. Ponúkli mi tam aj zastupovanie v odboroch fotografia a keramika. Bohužiaľ, škola stratila veľa žiakov a museli niektoré výtvarné odbory zrušiť. Chvíľu som tam učila aj varenie, no nebol to môj odbor. Potom som pracovala v rámci zastupovania na viacerých školách.

A ako to bolo s maľovaním vo Veľkej Británii? Tam som viac menej nasávala z prostredia a samotnej kultúry a nachádzala motiváciu. Málo som toho vytvorila, skôr malé veci - mozaiky, ilustrácie, alebo som robila grafiku do školského časopisu. Čo sa týka umenia, konkurencia bola veľká a zviditeľňovanie ťažké. Vďaka dobrovoľníctvu sme sa dostali do galérie, kde sme pomáhali pri rôznych umeleckých aktivitách a veľmi nám vtedy pomohli starší umelci.

V čom najviac vás obohatila po ľudskej i profesijnej stránke táto etapa života, keď ste pôsobili ako pedagóg? Naučila som sa veľa najmä od mojej kolegyne, učiteľky výtvarnej výchovy. Tam sme pracovali s hendikepovanými žiakmi - páčilo sa mi, akú sme mali náplň vyučovania a skúšky, ktorými žiaci prechádzali. Malo to terapeutický rozmer. Naučila som sa veľa o keramike. Keď

som zastupovala, bola to pre mňa veľká skúsenosť, pretože som sa viac dozvedela o samotnej povahe žiaka.

Teraz ste na Slovensku aj so svojimi dcérami a s manželom, ktorý pochádza z Veľkej Británie. Venujete sa aj v súčasnosti maľovaniu? Sú to krajinky alebo portréty? V súčasnosti sú to krajinky iba vo fotoaparáte. Ale mám v pláne napríklad vytvoriť abstrakcie na základe motivácie z krajiny. Robila som aj nejaké ilustrácie a na portréty sa tiež chystám.

Ako vás inšpiruje v maľovaní rodná krajina? Stále som mala rada hory. V Anglicku som mala na dosah more, ktoré mi zase tu chýba. Umelec sa akosi stotožní s krajinou, keď ju maľuje. Samozrejme, keď ide o rodnú krajinu, tak ho to zohrieva pri srdci. Možno je to tým, že tu ide aj o identitu; to, čím človek je, sa odzrkadľuje v krajine, ktorú maľuje.

Prichádza Veľká noc. Aké spomienky z detstva sa vám najčastejšie vynárajú v spojitosti s týmto obdobím roka? A ako toto obdobie vnímate teraz? Je to obdobie stíšenia, ponorenia sa do svojich myšlienok, ale aj čas radosti, privítania jari, či stretávania sa s blízkymi. Silno vo mne rezonuje najmä večer na Bielu sobotu, kedy kresťania slávia veľkonočnú vigíliu. A, samozrejme, nedá sa zabudnúť ani na tradície spojené s Veľkonočným pondelkom. Je to čas plný výskania dievčat, keď ich chlapi oblievajú. Na dedine bývalo veselo. K vašej druhej otázke. Posledné roky som sviatky prežila v Anglicku. Na Veľkonočnú nedeľu sme po liturgii išli hľadať čokoládové vajička. Popoludní alebo v pondelok sme chodievali na farmu celá rodina a strávili sme tam čas rôznymi hrami, prechádzkami a návštevou zvierat. Zvyčajne bývalo už celkom teplo a jar bola v plnom prúde.

Na záver aspoň jeden humorný moment zo školy vo Veľkej Británii. Pamätám si, ako som si mala niečo pripraviť o Slovensku. Tak som deťom pripravila zomletý mak s cukrom a porozprávala som im o Andymu Warholovi - otázky detí boli komické, pýtali sa, či je Slovensko v Afrike. No mak s cukrom nemal veľký úspech. Keď ho ochutnávali, tak niekomu zaskočilo, totiž deti tam vôbec takú pochutinu nepoznajú. Pozn. vďaka.

Pre mladých ... škola, kde študujem

Študuje v treťom ročníku v odbore masmediálna tvorba na Súkromnej škole umeleckého priemyslu filmovej v Košiciach. Jej rozhodnutie pre túto školu so špecifickým zameraním pramenilo z veľmi praktického dôvodu – odbor, ktorý si zvolila, sa inde študovať nedal. V rozhovore nám Patrícia Micháleková porozprávala aj o tom, či si vie predstaviť, že by v budúcnosti natočila videofilm o histórii a súčasnosti rodnej obce.

Skús nám trochu viac predstaviť samotnú školu. Možno sa nájdu medzi nami aj takí, ktorí o nej doteraz ani len netušili. Na našej škole sa študuje už spomínaná masmediálna tvorba, potom odbory ako kamera, zvuk, strih a virtuálna grafika. Jedno zo zaujímavých podujatí, ktoré naša škola organizuje, je Mobilfest. Je to festival filmov natočených mobilom. Koná sa každý rok, zúčastniť sa môže ktokoľvek z celého Slovenska. Ďalej sa naša škola pravidelne zapája do medzinárodného programu Erasmus, vďaka ktorému majú študenti možnosť zúčastniť sa výmenných pobytov v rôznych krajinách. Sama som sa zúčastnila na takom pobyte, konkrétne som bola v Prahe. Nielen že som spoznala ľudí z cudzích krajín, ako napríklad z Fínska, a precvičila si angličtinu, ale taktiež mi tento pobyt priniesol nové skúsenosti a množstvo zážitkov. Potom, samozrejme, naša škola pripravuje branné cvičenia, exkurzie, lyžiarsky výlet či besedy v škole s rôznymi osobnosťami.

Tých podujatí je naozaj neúrekom. Aký je prístup vyučujúcich k vám, žiakom?

Musím úprimne povedať, že máme veľmi dobrých učiteľov. Nielen že sa k nám milo správajú a máme taký kamarátsky vzťah, ale nás aj podporujú a vždy si na nás nájdu čas, ak niečo potrebujeme.

V takej škole sa teda každý cíti veľmi dobre a atmosféra tam zvykne byť tvorivá a priaznivá. Priblíž nám niektoré zaujímavé predmety, ktoré sa vyučujú iba tam. V mojom odbore mám teraz v treťom ročníku predmety ako videotvorba, moderovanie v rozhlase a televízii, masmediálna prax a technológia tvorby v masmediách. Najradšej mám asi videotvorbu, keďže ma baví strihať a tvoriť videá.

Už dlhšie sa učia žiaci tzv. dištančne, teda online cez počítač, tablet či mobil. Ako si zo začiatku prijala túto možnosť vyučovania a ako ju vnímaš teraz s odstupom času? Zo začiatku to bolo v pohode; všetci sme si zvykali a celkom nás aj bavilo, že

nemusíme chodiť do školy a môžeme sa učiť z pohodlia domova. S odstupom času musím povedať, že to vnímam veľmi negatívne. Máme oveľa menej predmetov, veľmi málo sa toho touto formou naučíme a naozaj ma už nebaví sedieť celé dni pred počítačom. Taktiež mi chýba kontakt so spolužiakmi a učiteľmi, keďže máme dobré vzťahy. Nevýhodu vidím aj v tom, že zaznamenávam u seba určite zníženú pozornosť, slabú disciplínu a taktiež oveľa horšiu komunikáciu s učiteľmi. Jedinou výhodou je to, že ráno vstanem, otvorím notebook a som „v škole“, takže sa môžem pripojiť pokojne, keď som v pyžame a ležím v posteli.

Opíš nám, ako vyzerá tvoj bežný vyučovací deň počas dištančného vzdelávania.

Ako som už spomínala, ráno vstanem, pripojím sa na vyučovanie, a poobede sa idem buď prejsť, zabehať si, zacvičiť si, alebo pozerám nejaký seriál, prípadne si čítam knihu.

Azda organizovala tvoja škola aj teraz počas dištančného vzdelávania nejaké zaujímavé aktivity a podujatia formou online cez internet. Naša škola organizuje každý štvrtok poobede besedy. To znamená, že je vytvorená online miestnosť pre žiakov našej školy a vždy sa do nej pripojí nejaký zaujímavý človek. Napr. rôzni spisovatelia, herci, režiséri, fotografi, učitelia z Vysokej školy múzických umení...

Kde vidíš svoje uplatnenie po skončení školy? Chcela by som asi pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Neskôr by som možno chcela pracovať v nejakom rádiu. Uvidíme, čo bude, nemám v tom ešte úplne jasno.

Je pre teba rodná Brezovička v rámci tvojho učebného odboru na filmovej škole inšpiráciou? Tak úplne neviem, ako by mi mala byť Brezovička inšpiráciou. V každom prípade som rada, že odtiaľ pochádzam, a vždy sa tu na víkendy rada vrátim.

Prečo by si odporučila ešte nerozhodnutým deviatakom práve túto školu?

V prvom rade poviem, že našu školu by som odporučila len takým žiakom, ktorí sú na stopercent rozhodnutí, že tento odbor chcú študovať a že majú dostatočné množstvo kreativity, skúseností a nejaké zdatnosti v danom odbore. Pretože vidím s odstupom času na našej škole dva typy študentov – takí, ktorí sú veľmi talentovaní, vedia, čo chcú, majú nadanie a idú si za tým; a takí, ktorí úplne nevedia, čo chcú a tým pádom túto školu a jej možnosti nevyužívajú naplno. Sama sa zaradujem skôr do tej druhej skupiny. Neľutujem však, že som na filmovej škole, no teraz by som si už možno zvolila inú cestu.

Vieš si predstaviť, že by si raz natočila videofilm o histórii a súčasnosti rodnej obce Brezovička? Ak by išlo o amatérsky film, respektíve nejaké dlhšie video, tak áno, viem si to predstaviť. No ak sa bavíme o profesionálne spravenom filme, myslím, že sama by som si na to určite netrúfla. Pozn. vďaka za rozhovor, nech sa ti darí.

Téma po turistických chodníčkoch s nádychom histórie

Poloha Brezovičky na rozhraní Levočských vrchov a Bachurne ju predurčuje na dobré východisko kratších alebo aj dlhších trás. Kratšia trasa môže viesť k prameňu vo Vysokej, kde je výborná voda. Trasa je vhodná aj pre rodičovské výlety. Pri studničke možno nájsť aj miesto na duchovné rozjímanie. Náročnejšie výstupy sú na Homôlku (výhľadový bod na široké okolie), Skalku (nad Brezovicou), či na hrebeň Levočských vrchov (chata Madonna pod Striebornou horou). V Brezovičke je zaujímavý kostol a blízky „hradek“, či miesto, kde kňaz Juraj Macák uskutočnil archeologické výskumy slovanského hrobu. V r. 1964-67 vykonal archeologický výskum na Šľamove. Jeho zoznámenie sa s významným slovenským archeológom prof. Vojtechom Budínskym-Kričkom ho privedlo k budúcej bohatej archeologickej činnosti.

Na konci Brezovičky smerom k Brezovici je v záhrade stará kaplnka. Žiadalo by sa pripomenúť rodáka Henricha Berzeviczyho, ktorý pôsobil ako matematik na Trnavskej univerzite. So študentmi sme objavili aj studňu u p. Val'ka. Svoju históriu má aj kaštieľ, v ktorom teraz sídli domov sociálnych služieb. Prepadnutie partizánmi a následné odvetné akcie sa dotkli aj tejto oblasti.

Turistické trasy v okolí sú väčšinou tam a späť, ale je možnosť aj „zokruhovania“. Napr. na Homôlku sa dá ísť cez Vysokú a naspäť cez Cibriny, alebo okolo kaplnky nad Brezovičkou. Tak isto Skalku je možné absolvovať vstupom okolo cintorína a zdroja pitnej vody nad Brezovicou a vrátiť sa cez Požarovec, alebo okolo kostola.

Z Brezovičky vidieť aj Adamovu horu nad Nižným Slavkovom, ktorá vraj ukrýva poklady zbojníka Adama. Zaujímavá je aj hraničná lokalita s Brezovicou „Kvakov“. V múzeu v Brezovici je kniha o bohatierovi z Maglovca, ktorá popisuje historické pozoruhodnosti. Z Madonny sa dá vrátiť aj cez Peklisko na začiatok Nižného Slavkova, aj keď teraz na konci súkromne hospodáriaci roľník dal na trasu červenej značky oplotky. V tomto období je dôležitý každý krok, každý pohyb. Určite máte svoje trasy na prechádzky alebo adrenalínové túry. Dôležité je nájsť chuť k pohybu a presvedčiť najmä deti a mládež.

/ js, upr. kp /

Detský kútik ... Svetlo

„Tak, už len čiapka a ide sa.“ Mama vychystala malého Ferka do kostola na jeho prvú krížovú cestu. Má len sedem rokov, no už teraz je veľmi zvedavý na to, čo sa odohráva v kostole na takejto ceste. „Mami, a môžem si vziať so sebou aj vankúšik?“ „Prosím ťa, na čo by ti bol v kostole vankúšik?“

„Ale veď si vravela, že budeme veľa kľáčať.“ „To áno, ale to prinesieme my ako svoju malú obeť.“

Kostol bol takmer plný. Ferko s mamkou si našli miesto v predposlednej lavici, usadili sa a čakali na príchod pána kaplána a miništrantov. Zvuk zvončeka oznámil všetkým ľuďom, že krížová cesta sa práve začína. Všetci sa postavili a nahlas spoločne spievali. „Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,“ začal pán kaplán. Na to každý bez zaváhania odpovedal: „Lebo si svojim krížom vykúpil svet.“ „*Vykúpil svet?*“ Ferko v duchu rozmýšľal, ako sa dá krížom vykúpiť svet a čo to všetko vlastne znamená. Z mamkinho rozprávania už vedel, ako to bolo s Ježišom. Ako ho ukrižovali, aby sme sa s ním mohli potom stretnúť. A že každý náš zlý skutok je vlastne malý klinček na kríži.

Prvé zastavenie: *Pán Ježiš je odsúdený na smrť.* Ferko počúval pozorne všetky slová vyslovené pri tomto zastavení. Pán kaplán čítal z malej knižky o tom, ako každý deň môžeme aj my niekoho odsúdiť a to bez toho, aby sme sa s ním najskôr porozprávali a vypočuli si ho. Uvedomil si, že aj jemu sa to občas stáva, keď mu niekto povie o niekom niečo nepekné a on tomu uverí. Preto už nikdy viac nechce takto súdiť druhých a radšej sa s nimi najskôr porozpráva.

Ferkovi sa na krížovej ceste veľmi páčilo. Už od prvého zastavenia nedočkavo čakal, aké bude to ďalšie. Až napokon prišlo to posledné, štrnásť: *Pána Ježiša pochovávajú.* A tu mu už nebolo až tak všetko jedno. Potiahol mamin rukáv na kabáte a ticho sa jej opýtal: „A to Ježiško naozaj zomrel pre naše hriechy?“ „Pssst,“ ozvalo sa z poslednej lavice. „Potom ti to vysvetlím,“ pozrela mama na Ferka, ktorému sa už už do očí tlačili slzy. „Neboj sa, on nakoniec bude žiť, veď žije aj v tvojom srdiečku.“ Ferka táto informácia veľmi potešila a počúval aj ďalej slová pána kaplána, ktorý ľuďom v kostole opäť čítal z malej knihy o tom, aká je dôležitá naša viera preto, aby sme sa s Ježišom aj my raz stretli. Ferkovi už v hlave vírili ďalšie otázky: *Ako sa ja môžem stretnúť s Ježišom? A ako mi v tom pomôže moja viera? A kým Ferko hľadal odpovede, kostolom sa už rozliehalo záverečné Amen a zaznela pieseň, ktorú všetci spoločne*

zaspievali. Krížová cesta bola na konci, no Ferko bol stále na začiatku s nevypovedanými otázkami...

„Mami, ako to nakoniec celé skončilo? Ako to, že Ježiško žije aj ďalej v mojom i tvojom srdiečku?“ Odkedy vyšli z kostola, Ferko nedal mamke pokoj. „Pozri sa na nebo, Ferko, vidíš mesiac a hviezdy okolo neho?“ „Áno, jasné, vidím, veď sú tam každý večer.“ „No vidíš, sú tam každý večer, no my si ich niekedy nešším. A mesiac niekedy na oblohe ani nevidieť, a predsa je vždy tam, aj keď ho nevidno. Aj ty máš vo svojom srdiečku takéto svetielko ako tieto hviezdy. No niekedy zabúdaš, že je tam. Dnes si bol na svojej prvej krížovej ceste. Tá sa síce skončila tým, že Ježiša pochovali do hrobu, no on naďalej žije v našich srdciach. Záleží len na nás, aby sme vždy vedeli, že je tam, a že jeho svetlo nikdy nezhasne. Už rozumieš?“ Ferko počúval s otvorenými ústami. Už teraz vedel, že na ďalšej krížovej ceste nebude potrebovať žiaden vankúšik, lebo pokloniť sa pred krížom a pokľaknúť, to je to najmenej, čo môže urobiť preto, aby mal vo svojom srdiečku svetlo, ktoré nikdy nezhasne. /maja/

Pri nedeľnej šálke kávy alebo čaju ... s básňou NÁJDEM ŤA

Nájdem Ťa vtedy, / keď hľadám kríž.

Ak je svet šedý, / v srdci mám skrýš.

Nájdem Ťa vtedy, / keď stíchne svet.

A všetky biedy / pri Tebe nevidieť.

Nájdem Ťa vtedy, / keď strácam slová,

a neviem kedy, / zbadám Ťa znova.

Nájdem Ťa vtedy, / keď hľadám kríž.

Ak je svet bledý, / láskou v ňom piš. / maja /

Seniori spomínajú ... I keď je ešči ľem začatek jari, mi sebe už zrobime ľeto a pujdzeme z vozom na luki. Tag jag nam o tim hvari jeden zo senioroch z našeho valala: „Ket som bul ešči školak, ta som našol na frištig doma i taki papirik, na ktorim stalo – tu maš chl'eba a kvašneho ml'ika, najic še, a potim zaprahňi kravi do vuzu a pridz z ňima za nami na luki do Džvirňika. Bo ftedi bul čas košeňa a sušeňa. Draha mi tervalo i tri hodzini, pokim som prišol s kravami na tvar mesca. A žebi ňebuli kravi od cepla i bogaroch barz ňspokojne, tam zme jim daval'i do jarma čečinu, že bi še mohli opcirac o ňu. A jak še šlo domu s furu šena, ta še chodzilo ratšej pres Koňišuf a potim za drahu až do domu, hoc to tervalo dlukši, bo prez verški še barz ňedalo chodzidz z vozami, bul'i tam skalki na drahe. A ocec mi furt hvareľi, ket pohaňali kravi – muj sinu, vihamuj, a potim zaš zahamuj; aš pokim še ňeprišlo na drahu. A dolu Kadlupkom še išlo z jednu stranu po trave, žebi hamovalo. / mk, upr. kp /

Pre chvíľe oddychu ... skrývačka ... Milé deti, nájdite v nasledujúcich vetách biblické postavy, ktoré sú aj v Evanjeliu podľa Matúša od 26. kapitoly o Ježišovom utrpení a zmŕtvychvstaní. V každej vete je ukryté jedno meno.

Nespi, látka sa sama nezmeria. Zavolaj ju, dáš jej sľúbené knihy. Po stope terénu sa vydaj! Počkaj, fášiangy, pardón, fášiangy sa už skončili.

A potom si môžete vyfarbiť tohto veselého zajaca, ktorý je tiež symbolom Veľkej noci.

Vtipnejší vyhráva ... Príde slimačie dieťa za mamičkou a pýta sa: „Môžem prejsť na druhú stranu cesty?“ „Nie, lebo o päť hodín pôjde tadiaľ bicykel.“

Redakcia želá všetkým čitateľom príjemné veľkonočné sviatky